

Лекція

Планування сім'ї

План

- Визначення поняття “Сім’я”.
- Структура, організація, завдання служби планування сім’ї.
- Інформація, навчання, консультування (ІНК).
- Етапи консультування.
- Принцип “ДОВІРА”.

Поняття "Сім'я"

- **Сім'я, або Родина** – соціальна група, яка складається з людей, які зазвичай перебувають у шлюбі, їхніх дітей та інших осіб, поєднаних родинними зв'язками з подружжям, кровних родичів, і здійснює свою життєдіяльність на основі спільного економічного, побутового, морально – психологічного укладу, взаємної відповідальності, виховання дітей.

Структура, організація, завдання служби планування сім'ї

- 1968 р. - ООН проголосила право на планування сім'ї та вільне відповідальне батьківство як невід'ємне право кожного громадянина.
- 1994 р. - було визнано право кожної людини і кожної країни займатися плануванням сім'ї на державному рівні.

Структура, організація, завдання служби планування сім'ї

- 1997 р. – наказ МОЗ України №180 "Про організацію роботи медичних центрів планування сім'ї та репродукції людини", в якому затверджені типові положення про центри і кабінети планування сім'ї, рекомендовану структуру.
- 2006 р.- наказ моз України № 905 "Про затвердження клінічного протоколу з акушерства та гінекології "Планування сім'ї".

Структура, організація, завдання служби планування сім'ї

- 2011 р. - Клінічна настанова ВООЗ "Планування сім'ї".
- 2013 р. – наказ МОЗ України № 1030/102
"Про удосконалення системи планування сім'ї та охорони здоров'я в Україні".
- 21.01.2014 - Наказ МОЗ України №59
"Про затвердження та впровадження медико – технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги з питань планування сім'ї".
Додаток до наказу "Планування сім'ї" (адаптована клінічна настанова, заснована на доказах – 2013 р.).

Структура служби планування сім'ї

- I рівень – фельдшерсько – акушерський пункт(ФАП), фельдшерський пункт (ФП), дільнична лікарня (ДЛ), лікарська амбулаторія (ЛА).
- II рівень – центральна району лікарня (ЦРЛ).
- III рівень – обласний центр ПС.
- IV рівень – Український Державний Центр планування сім'ї.

Планування сім'ї – це комплекс медико – соціальних заходів, направлених на:

- Зниження захворюваності.
- Збереження здоров'я жінок і дітей – підлітків.
- Запобігання небажаної вагітності.
- Народження бажаних дітей.
- Регулювання інтервалів між вагітностями.
- Вибору часу народження дитини в залежності від віку батьків та стану їхнього здоров'я.
- Профілактику ІПСШ.

Планування сім'ї – це комплекс медико – соціальних заходів, направлених на:

- Визначення кількості дітей в сім'ї.

Інформація, навчання, комунікація (ІНК) – *важлива складова частина в роботі служб планування сім'ї*

- **Інформація** – обмін відомостями між людьми.
Засвоєння матеріалу – 10 – 15%.
- **Навчання** – процес оволодіння знаннями, уміннями та навичками.
Засвоєння інформації – 25 – 40%.
- **Комунікація** – передача інформації від людини до людини.
Засвоєння інформації – 50 – 60%.

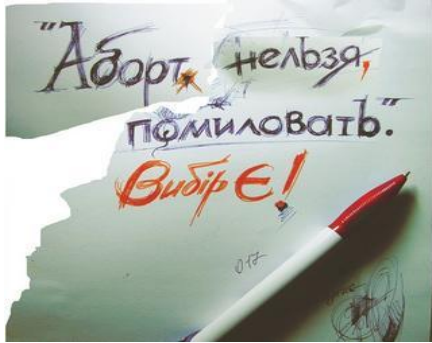
Форми ІНК

- Телебачення
- Радіо
- Газети
- Журнали
- Відеофільми
- Плакати
- Листівки
- Пам'ятки
- Буклети
- Брошури
- Книги
- Лекції
- Бесіди
- Семінари
- Тренінги
- Тощо

Результати впровадження ІНК

- Підвищення рівня знань про безпечний секс і профілактику небажаної вагітності.
- Більш пізній початок статевого життя.
- Зменшення числа статевих партнерів.
- Поширення використання контрацептивів.
- Зниження ризику виникнення безплідності, сексуальних розладів, психологічних дисгармоній.

Аборт в Україні продовжує залишатися основним методом регулювання народжуваності.

- **Планування сім'ї** – основний засіб збереження здоров'я жінок та чоловіків.
- Однією зі складових системи планування сім'ї є **контрацепція** – попередження незапланованої вагітності.

**Консультування – важливий компонент
послуг з планування сім'ї.**

Воно допомагає пацієнтам:

- Зробити усвідомлений вибір, що стосується їхніх репродуктивних можливостей.
- Вибрати метод контрацепції, що їх влаштовує.
- Правильно та успішно використовувати вибраний метод.

Права пацієнтів

- Мають право вирішувати, використовувати чи ні планування сім'ї.
- Вільні у виборі методу контрацепції.
- Мають право на конфіденційність.
- Мають право відмовитись від проходження будь – якого виду огляду.

Етапи консультування

Першопочаткове

(первинне)-

описуються всі методи контрацепції, пацієнту допомагають вибрати той, який більше всього йому/їй підходить.

Етапи консультування

Консультування з конкретного методу

— пацієнт отримує інструкції про використання даного методу і що робити в разі появи побічних ефектів та інших проблем.

Етапи консультування

- Консультування на подальших прийомах – обговорюється використання пацієнтом обраного методу, задоволення зробленим вибором.

Етапи консультування

Консультування
на подальших
прийомах –
обговорюється
використання
пацієнтом обраного
методу, будь – які
проблеми, які могли
виникнути.

Принцип "ДОВІРА"

" Д "

(доброзичливість
перш за все)

- Привітати пацієнта

- Уважно його/її
вислухати

Принцип "ДОВІРА"

" О "

(опитування пацієнта)

- Визначити потреби в питаннях планування сім'ї.
- Зібрати висхідну інформацію.
- Скласти короткий анамнез.

Принцип "ДОВІРА"

" В "

(все про методи контрацепції)

- Перерахувати наявні методи контрацепції.
- Чітко охарактеризувати ті з них, які зацікавили пацієнта: механізм дії, переваги й недоліки, можливі побічні ефекти.

Принцип "ДОВІРА"

" | "

(інформація – основа вибору)

- Допомогти жінці визначити безпечний для неї метод, який відповідає її потребам і планам.
- Остаточне рішення про використання будь-якого методу має бути результатом усвідомленого вибору, зробленого пацієнткою, яка володіє всією необхідною інформацією.

Принцип "ДОВІРА"

" Р "

(ретельність у виконанні рекомендацій)

- Пояснити, коли і як почати користуватись методом.
- Розповісти про основні побічні ефекти.
- Розповісти про існуючу невелику ймовірність виникнення серйозних ускладнень та їх симптоми або небажаної вагітності.

Принцип "ДОВІРА"

" Р "

(ретельність у виконанні рекомендацій)

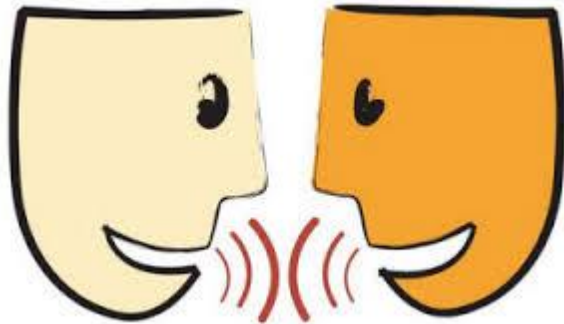

- Щоб допомогти пацієнтці зрозуміти і запам'ятати найбільш важливі моменти, необхідно чітко й доступно пояснити їх і повторити цю інформацію кілька разів.

Принцип "ДОВІРА"

" А "

(активне спілкування)

- Пацієнт повинен знати, що він завжди може прийти на консультацію в разі виникнення будь-яких проблем, чи якщо він побажає припинити використання контрацептивів.
- Необхідно упевнитися в тому, що пацієнт знає, коли й куди йому слід звернутися по медичну допомогу в разі появи ускладнень.

Оцінка пацієнтів

Головна мета – визначення:

- **Що пацієнтка не вагітна.**

Оцінка пацієнтів

Головна мета – визначення:

- **Що немає станів, що потребують обережності при призначенні будь-якого методу.**

Оцінка пацієнтів

Головна мета – визначення:

- **Що немає будь - яких захворювань, що вимагають додаткових досліджень, лікування або регулярного нагляду.**

Дякуємо за увагу!

